

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **L. J. X.**, právně zast. JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem v Praze, Jandova 8, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 9. 2006, č. j. 8 Ca 83/2005 - 57,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včasnou kasační stížností napadla shora uvedené usnesení, kterým byla její žádost o osvobození od soudních poplatků z podané kasační stížnosti zamítnuta. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2006, č. j. 8 Ca 83/2005 - 37, podala kasační stížnost a současně požádala o osvobození od soudních poplatků. Městský soud následně stěžovatelku vyzval k předložení potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Tyto doklady stěžovatelka dle svého vyjádření poskytla soudu dne 21. 7. 2006. Na další výzvu soudu ze dne 2. 8. 2006, která byla doručena jejímu právnímu zástupci dne 14. 8. 2006, k předložení kopií peněžního deníku společnosti T.L. a kopií daňových přiznání za roky 2004 a 2005 a také výpisu z osobního účtu a účtu společnosti již nic nepředložila. Stěžovatelka k tomu poznamenává, že se v měsíci srpnu a v měsíci září zdržovala mimo území České republiky, takže na danou výzvu nemohla nikterak reagovat. Městský soud poté rozhodl podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) tak, že shora označeným usnesením její žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. Stěžovatelka namítá,

že se v dané věci soud vůbec nezabýval skutečností, že nikdo jiný než ona nemůže doklady požadované pro rozhodnutí předložit. Dle vyjádření stěžovatelky tak soud ve věci rozhodl, aniž by jí byla dána možnost doklady soudu předložit, aby soud mohl posoudit oprávněnost jejího nároku na osvobození od soudních poplatků. Stěžovatelka rovněž podotýká, že požadované doklady ihned po svém návratu do ČR soudu předložila, a to dne 18. 9. 2006, tedy až po rozhodnutí soudu v dané věci. V jednání soudu vidí stěžovatelka vadu řízení, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Z tohoto důvodu stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení (v kasační stížnosti nesprávně označené jako „rozsudek“) Městského soudu v Praze ze dne 7. 9. 2006, č. j. 8 Ca 83/2005 - 57 podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Ze soudního spisu mj. vyplynulo, že se stěžovatelka podáním žaloby dne 3. 3. 2005 domáhala zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu ze dne 28. 12. 2004, č. j. FR-10228/11/04, kterým byl podle § 50 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, změněn odvoláním napadený dodatečný platební výměr č. 1030000075 vydaný dne 20. 1. 2003 Finančním úřadem pro Prahu 9 na základ daně, daň a ztrátu z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2000 tak, že byl stanoven základ daně ve výši 947 752 Kč a žalobkyni vyměřena daňová povinnost ve výši 254 956 Kč. Stěžovatelka se v žalobě domáhala rovněž zrušení výše uvedeného výměru. Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 30. května 2006, č. j. 8 Ca 83/2005 - 37, žalobu zamítl a stěžovatelka podala kasační stížnost a současně požádala o osvobození od soudních poplatků. K výzvě soudu předložila potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, v němž pouze uvedla, že je jednatelkou společnosti T. L. s. r. o. s čistým měsíčním výdělkem za II. kalendářní čtvrtletí 2006 ve výši 6419 Kč. Z výpisu z obchodního rejstříku vyplynulo, že stěžovatelka je jedinou jednatelkou této společnosti, a proto soud vyžadoval další doklady. Na výzvu soudu ze dne 2. 8. 2006, aby stěžovatelka předložila kopii peněžního deníku společnosti T.L., kopii daňových přiznání za roky 2004 a 2005, jakož i aktuální výpis z účtu společnosti i účtu svého, která byla právnímu zástupci stěžovatelky doručena dne 14. 8. 2006, stěžovatelka nereagovala. Městský soud proto žádost stěžovatelky na osvobození od soudního poplatku postupem podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že předmětem zpochybněného usnesení městského soudu bylo posouzení opodstatněnosti žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků. Z tohoto důvodu tedy nebylo nutno, aby stěžovatelka hradila soudní poplatek za svoji kasační stížnost směřující proti uvedenému usnesení městského soudu.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (ust. § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Individuální osvobození od soudních poplatků je procesní institut, jehož účelem je zejména ochrana účastníka, který se nachází v tíživých poměrech, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Tento druh osvobození od soudních poplatků je zařazen v ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., v němž je kromě jiného uvedeno, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

Nejvyšší správní soud se podmínkami osvobození od soudních poplatků již zabýval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2004,

č. j. 1 Afs 5/2003 - 54, publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako č. 311/2004) a dospěl k závěru, že účastník může být osvobozen od soudních poplatků při kumulativním splnění těchto tří předpokladů:

- a) podání žádosti o osvobození od soudních poplatků,
- b) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný,
- c) doložení nedostatku prostředků.

V souzeném případě je zřejmé, že stěžovatelka naplnila podmínky podle písm. a), b). Při zkoumání existence předpokladu c) je potřebné nejprve zdůraznit, že účastníka zatěžuje jak břemeno tvrzení, tak i břemeno důkazní. Jinak řečeno, pokud chce být účastník ohledně své žádosti o osvobození od soudních poplatků procesně úspěšný, musí nejen uvést, v čem spatřuje svůj nedostatek prostředků, který dle jeho názoru vede k tomu, že nemůže soudní poplatek uhradit, ale také tvrzení řádně doložit.

V dané věci ovšem stěžovatelka své důkazní břemeno neunesla. Listiny, které soudu předložila (potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, v němž pouze uvedla, že je jednatelkou společnosti T. L. s. r. o. s čistým měsíčním výdělkem za II. kalendářní čtvrtletí 2006 ve výši 6419 Kč), nebyly dostatečné, jelikož stěžovatelka je jedinou jednatelkou předmětné společnosti, jak plyne z výpisu z obchodního rejstříku. Městský soud tedy jednal správně, pokud žádal další doložení kopie peněžních deníků společnosti T.L., kopii daňového přiznání za roky 2004 a 2005 a aktuální výpis z účtu této společnosti i z účtu stěžovatelky. Tuto povinnost stěžovatelka ve stanovené lhůtě nesplnila. Výzva městského soudu k předložení potřebných dokumentů byla řádně doručena právnímu zástupci stěžovatelky dne 14. 8. 2006. Na tuto výzvu nebylo reagováno, a to ani žádostí o prodloužení stanovené lhůty z důvodu nepřítomnosti stěžovatelky v ČR. Právní úprava institutu individuálního osvobození od soudního poplatku neukládá městskému soudu povinnost, aby sám za stěžovatelku vyhledával další skutečnosti, které měly charakterizovat nedostatek stěžovatelčiných prostředků k uhrazení soudního poplatku; proto námitka stěžovatelky nemohla mít v řízení o kasační stížnosti naději na procesní úspěch, neboť Městský soud v Praze se v popsáném směru porušení práva nedopustil.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu